

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

kvaelstof-klima@sgav.dk

daresk@sgav.dk

j.nr. 2026-17289

9. oktober 2026

Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med foreslået ikrafttrædelse den 26. oktober 2026.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med vores [klima fagudvalg](#).

Ændringsbekendtgørelsen indfører et stop for nyetableringer samt udvidelser af eksisterende konventionel griseproduktion frem til den 26. oktober 2027, medmindre andet bestemmes inden denne dato. Kommunerne vil derfor ikke i en periode kunne meddele godkendelse eller tilladelse til etablering eller udvidelse med husdyrbrug med griseproduktion, medmindre der er tale om økologisk produktion eller frilandsproduktion, jf. ændringsbekendtgørelsens § 1, nr. 1.

Danske Advokater mener,

- At der foreligger en begrundet tvivl, om ministeren har lovhjemmel til at indføre et midlertidigt stop for nyetableringer og udvidelser af eksisterende husdyrbrug med konventionel griseproduktion,
- At der foreligger en begrundet tvivl, om husdyrbrugloven i det hele taget kan anvendes som hjemmel til at udstede regler, der forfølger dyrevelfærdsmæssige hensyn.

Danske Advokater opfordrer til, at ændringsbekendtgørelsen ikke gennemføres, før denne tvivl er afklaret. Da der er tale om en for erhvervet indgribende bekendtgørelse, skal lovhjemlen være klar og utvetydig.

Hjemmel til det midlertidige stop

Danske Advokater har noteret sig, at flere juridiske eksperter i den skrevne presse har udtalt sig skeptisk om, hvorvidt ændringsbekendtgørelsen har hjemmel i lovebekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. (husdyrbrugloven), som husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i.

Danske Advokater tilslutter sig bekymringen om manglende lovhjemmel.

Det følger beklageligvis hverken af høringsbrevet eller af udkastet til ændringsbekendtgørelse, hvilken lovbestemmelse ændringsbekendtgørelsen forventes udstedt med hjemmel i. Det er dog ikke sandsynligt, at det er husdyrbruglovens § 34, stk. 1, der påtænkes anvendt som hjemmel for ændringsbekendtgørelsen.

Husdyrbruglovens § 34, stk. 1 udgør en bred bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om ”godkendelser og tilladelser, herunder om kommunalbestyrelsens behandling og vurdering af sagen”, ”i

hvilke tilfælde og på hvilke vilkår godkendelser og tilladelser kan meddeles” og ”om, at der skal gælde særlige krav for bestemte husdyrbrug”.

Efter bestemmelsens ordlyd sigter bemyndigelsen snarere mod, *hvordan* kommunernes sagsbehandling og administration skal finde sted, end *hvorvidt* kommunernes sagsbehandling og administration skal finde sted. Bemyndigelsen skal dog fortolkes på baggrund af bestemmelsens forarbejder og lovens formål. Danske Advokater finder ikke, at det på baggrund af bestemmelsens forarbejder eller lovens formål med sikkerhed kan konkluderes, at ministeren inden for rammerne af husdyrbruglovens § 34, stk. 1 har adgang til at indføre et midlertidigt stop som det foreliggende.

Danske Advokater har også noteret sig, at det midlertidige stop ifølge høringsbrevet sker, *”indtil der er klarhed over de fremtidige rammer om produktionen på baggrund af grisefireparten”*. Da grisefireparten er nedsat med målet om bedre dyrevelfærd og en mere bæredygtig produktion, forstår Danske Advokater ændringsbekendtgørelsen på den måde, at det midlertidige stop sker under hensyntagen til dyrevelfærdsmæssige overvejelser.

På denne baggrund finder Danske Advokater, at der foreligger en begrundet tvivl, om husdyrbruglovens § 34, stk. 1 giver ministeren hjemmel til at indføre et midlertidigt stop for nyetableringer og udvidelser af eksisterende husdyrbrug med konventionel griseproduktion, ligesom det er tvivlsomt, om husdyrbrugloven i det hele taget kan anvendes som hjemmel til at udstede regler, der forfølger dyrevelfærdsmæssige hensyn.

Danske Advokater lægger vægt på, at der i forarbejderne til husdyrbrugloven fra 2017 er gengivet 6 konkrete tilfælde/situationer, hvor bemyndigelsen i lovens § 34, stk. 1 kan komme til udtryk, jf. Lovforslag nr. 114 af 12. januar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantevækker og forskellige andre love, bemærkningerne til § 1, nr. 35. Disse er som følger:

1. *”Bemyndigelsen i lovens nye § 34, stk. 1, vil (...) for det første kunne anvendes til at fastsætte regler om, hvordan og således måden hvorpå kommunalbestyrelsen skal behandle og vurdere ansøgninger om godkendelser og tilladelse efter lovens nye §§ 16 a og 16 b, herunder hvad der skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering”*
2. *”For det andet vil miljø- og fødevareministeren (...) kunne fastsætte regler om, at der skal stilles vilkår i bestemte tilfælde, og hvilke mere præcise vilkår der skal stilles”*
3. *”Miljø- og fødevareministeren vil i tilknytning til ovenstående for det tredje kunne fastsætte regler om, hvilke hensyn kommunalbestyrelsen skal varetage ved vurdering af en ansøgning. ”*
4. *”For det fjerde vil miljø- og fødevareministeren efter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 34, stk. 1, kunne fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i nærmere bestemte tilfælde skal meddele afslag, godkendelse eller tilladelse efter lovens nye §§ 16 a eller 16 b.”*
5. *”Hensigten med bemyndigelsen i lovens nye § 34, stk. 1, er for det femte som nævnt ovenfor også at sikre grundlaget for, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om godkendelser og tilladelser, der sikrer gennemførelse af internationale forpligtelser, herunder overholdelse af bl.a. VVM-direktivet, IE-direktivet og habitatdirektivet.”*
6. *”Endelig vil miljø- og fødevareministeren efter bemyndigelsen i 3. pkt., i den nye lovs § 34, stk. 1, kunne fastsætte regler om, at der skal gælde særlige krav for bestemte husdyrbrug.”*

Det er på intet tidspunkt nævnt i forarbejderne, at ministeren kan indføre et midlertidigt stop for nyetableringer og udvidelser af eksisterende husdyrbrug med konventionel griseproduktion. Dette gælder også i forhold til husdyrbrugloven fra 2006. Situation nr. 4 nævner dog, at ministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen ”i nærmere bestemte tilfælde skal meddele afslag”. Med afsæt i forarbejdernes øvrige dele må dette sigte på en situation, hvor afslag meddeles efter realitetsbehandling f.eks. fordi de af ministeren fastsatte betingelser ikke er opfyldt.

Danske Advokater lægger desuden vægt på, at der ikke med husdyrbrugloven kan varetages dyrevelfærdsmæssige hensyn. Dette har i hvert fald hverken støtte i forarbejderne til husdyrbrugloven eller i husdyrbruglovens formålsbestemmelse. Derudover fremgår det af praksis fra de administrative nævn, at der ikke sagligt kan lægges vægt på dyrevelfærdshensyn ved administrationen af husdyrbrugloven eller regler udstedt i medfør af loven.

I Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 6. marts 2012, jnr. NMK-132-00332 udtalte nævnet, at dårlig foderstand (dyrevelfærd) ”ikke indgår ved vurderingen af, om der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse efter husdyrbrugloven” og i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 23. december 2011, jnr. NMK-132-00009 kunne nævnet ”ikke i sager efter husdyrbrugloven inddrage spørgsmålet om dyrevelfærd”.

Det er på denne baggrund Danske Advokaters opfattelse, at der ikke med den fornødne sikkerhed foreligger klar lovhjemmel til ændringsbekendtgørelsen. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at jo mere indgribende en bekendtgørelses regler er, desto sikrere skal hjemlen i bemyndigelsesloven være.

Ændringsbekendtgørelsen ikrafttrædelse

Ændringsbekendtgørelsen skal træde i kraft den 26. oktober 2026 og finder anvendelse på ansøgninger indgivet fra 23. september 2026 og på klager over afgørelser truffet på grundlag af ansøgninger indgivet fra og med denne dato, jf. ændringsbekendtgørelsens § 2. Da høringen først er publiceret på høringsportalen den 25. september 2026, kan bekendtgørelsen få betydning for ansøgninger, der er indgivet på et tidspunkt, hvor der ikke var udsigt til en ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Danske Advokater mener, at der generelt set bør udvises tilbageholdenhed med at tillægge regler virkning bagud i tid. Det er således en grundsten i et retssamfund, at borgere skal kunne sætte sig ind i de retsregler, der gælder på det tidspunkt, hvor en handling udføres. Dette gælder i særdeleshed, når der er tale om bebyrdende retsregler.

I almindelighed må der kræves udtrykkelig hjemmel, når der fastsættes retsregler, der får virkning bagud i tid. Danske Advokater efterlyser svar på, hvilken udtrykkelig hjemmel i husdyrbrugloven der angiveligt skulle bemyndige ministeren til at lade det midlertidige stop for nyetableringer og udvidelser få virkning for ansøgninger indgivet før bekendtgørelsens kundgørelse og ikrafttræden.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater